

## TEBLİĞ

Çevre ve Orman Bakanlığından:

DENİZLERDE KURULAN BALIK YETİŞTİRİCİLİĞİ TESİSLERİNİN

İZLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ

**Amaç ve kapsam**

**MADDE 1 – (1)** Bu Tebliğin amacı, denizlerde yapılacak balık yetiştiriciliği faaliyetlerinden kaynaklanan veya kaynaklanabilecek kirliliğin izlenmesine yönelik ilke ve esasların belirlenmesidir.

**Dayanak**

**MADDE 2 – (1)** Bu Tebliğ, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun ilgili hükümleri ile 31/12/2004 tarihli ve 25687 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğinin 54 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

**Tanımlar**

**MADDE 3 – (1)** Bu Tebliğde geçen;

- a) Bakanlık: Çevre ve Orman Bakanlığını,
- b) Referans noktası: Yetiştiricilik tesislerinde yer alan kafeslerin herhangi birinden 500–1000 metre arasında, hâkim akıntı yönü dışında seçilen ve koordinatları belirlenen bir noktayı,
- c) Yetiştiricilik tesisi: Karada faaliyet gösteren adaptasyon üniteleri hariç olmak üzere yavru balıkların hasat edilme zamanına kadar yetiştirildiği tesisleri,

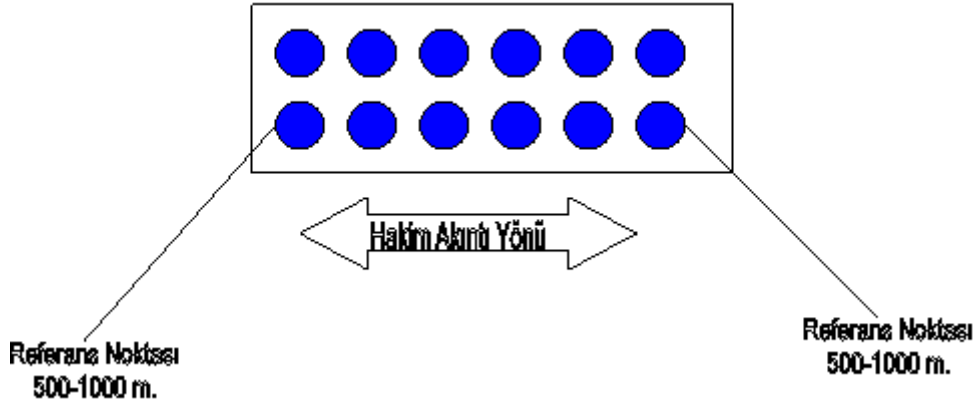
ifade eder.

**İlke ve esaslar**

**MADDE 4 – (1)** Yetiştiricilik tesislerinden kaynaklanan atıklar, tüketim fazlası olarak kalan yemler, dışkılar ve boşaltım ürünlerinin oluşturduğu çözünmeyen veya çözülebilir karakterde olan maddelerdir. Bunlar, organik karbon, azot ve fosfor fraksiyonlarıdır. Çevreye etkileri çiftliğin büyüklüğü ve ortamın hidrografisine bağlı olarak değişmektedir. Organik atığın mikrobiyal bozunması; amonyak, nitrat, nitrit, fosfat ve diğer inorganik maddelerin açığa çıkmasının başlıca nedenleridir. Atıkların denizel ortama girişi sadece su kalite parametrelerini değiştirmekle kalmayıp bentik canlıları etkilemekte habitat değişimine neden olmakta ve ötrofikasyon riskini artırmaktadır. Bu nedenler dikkate alınarak yetiştiricilik alanlarında kirlilik izlemesinin yapılması esastır.

(2) Yetiştiricilik tesislerinin yükümlülükleri şunlardır:

- a) Yetiştiricilik tesisleri, tesislerinin çevreye olabilecek etkilerinin izlenmesinden ve kayıtlarının tutulmasından sorumludur.
- b) Yetiştiricilik tesisleri faaliyete geçmeden önce, tesisinin kurulacağı alana ilişkin mevcut durumun belirlenmesi amacıyla bu Tebliğin 6 ncı maddesinde belirtilen ölçüm ve analizleri yaptırmakla yükümlüdürler.



c) Yetiştiricilik tesislerinin faaliyet göstereceği alanda yapılan analiz sonuçlarının kıyaslanabilmesi amacıyla, bu Tebliğin 6 ncı maddesinde belirtilen ölçümlerin, referans noktasında dip, orta ve yüzey olmak üzere 3 seviyede yapılması zorunludur.

ç) Yetiştiricilik tesisleri, izlemenin sonuçlarını denetim esnasında ilgililere göstermek zorundadırlar.

d) Bakanlık gerekli gördüğü durumlarda, balık yetiştiriciliği işletmecilerinden kontrol amaçlı numune aldirarak analizini isteyebilir.

#### Numune alma ve saklama koşulları

**MADDE 5 – (1)** Numune alma ve saklama koşulları aşağıda belirtildiği şekildedir.

a) Deniz ortamından numune alma; numunenin alındığı tarih, saat, meteorolojik şartlar (yağış, hava sıcaklığı, rüzgâr durumu) ve su sıcaklığı belirtilerek yapılır. Numune alma noktalarının koordinatları, noktanın derinliği, o noktadaki toplam su derinliği kaydedilir.

b) Tesisi temsil edecek şekilde, tesisin 20'şer metre açığından ve tesisin 4 kenarından ve ortasından olmak üzere toplam beş noktadan ve her örnekleme noktasında yüzeyden, ortadan ve dipten olmak üzere toplam üç derinlikten örnekleme suretiyle numune alınır.

c) Numune alma, saklama ve analiz yöntemleri ile ilgili olarak 7/1/1991 tarihli ve 20748 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği Numune Alma ve Analiz Metotları Tebliği hükümlerine uyulur.

#### İzleme

**MADDE 6 – (1)** Balık yetiştiriciliği yapan gerçek ve tüzel kişilere ait tesisler, faaliyete geçmelerini müteakip, aşağıda yer alan Tablo-1'de belirtilen kriterlere göre izlenir.

Tablo-1

PARAMETRE	DİP ÇÖKELTİSİ	SU KOLONU
pH	-	√
AKM	-	√
Secchi Diski Derinliği	-	√
Tuzluluk	-	√
Sıcaklık	-	√
Çözülmüş Oksijen	-	√
Amonyum Azotu	-	√
Toplam Azot	-	√
Toplam Fosfor	-	√
Klorofil-a	-	√
Toplam Organik Karbon	√	-

(2) Bu maddenin Tablo-1’de belirtilen parametrelere ilave olarak, alandaki bentik flora ve fauna türleri ile birlikte Beggiatoa bakterilerinin dağılımı (Standart Metod No: 9240) tespit edilir.

(3) 24/1/2007 tarihli ve 26413 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Denizlerde Balık Çiftliklerinin Kurulamayacağı Hassas Alan Niteliğindeki Kapalı Koy ve Körfez Alanlarının Belirlenmesine İlişkin Tebliğ” kapsamında değerlendirilen balık çiftliği yetiştiricilik tesislerinin izlenmesi, adı geçen Tebliğ hükümlerine uygun olarak gerçekleştirilir. Bununla birlikte bu kapsamda değerlendirilen tesisler, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan Tablo-1’deki dip çökeltisi analizleri ile ikinci fıkrasında belirtilen bentik flora ve fauna türleri ile birlikte Beggiatoa bakterilerinin dağılımına ilişkin tespitleri, yetiştiricilik alanında ve referans noktasında yapmakla yükümlüdürler.

### **Ölçüm ve analiz**

**MADDE 7 – (1)** Bu Tebliğin 6 ncı maddesinde belirtilen parametrelerle ilgili ölçüm ve analizler Çevre ve Orman Bakanlığı’nca yetki verilen Üniversiteler ile özel veya kamu kurum ve kuruluş laboratuvarlarında yapılır.

### **İzleme periyodu ve raporlama**

**MADDE 8 – (1)** Balık çiftliklerinin izlenme periyodu ve analiz sonuçları aşağıda belirtildiği şekilde raporlanır.

a) Bu Tebliğin 6 ncı maddesinde belirtilen parametrelerden su kolonunda yapılacak analizler her yılın Ağustos ayında olmak üzere yılda bir defa yapılır ve referans ölçümleri ile çiftlik alanında yapılan ölçüm ve analizlerin karşılaştırmalı olarak hazırlanan değerlendirme raporu her yılın Aralık ayı sonuna kadar İl Çevre ve Orman Müdürlüğüne sunulur.

b) Tesis sahibi tarafından, bu Tebliğde belirtilen süre dahilinde belirlenen numune alma tarihleri, İl Çevre ve Orman Müdürlüğüne bildirilir.

c) Dip çökeltisinde ve bu Tebliğin 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen parametrelerin ölçümü üç yılda bir Ağustos ayında yapılır ve referans ölçümleri ile çiftlik alanında yapılan ölçüm ve analizlerin karşılaştırmalı olarak (% li ifadelerle) hazırlanan değerlendirme raporu o yılın Aralık ayı sonuna kadar İl Çevre ve Orman Müdürlüğüne sunulur.

ç) Hazırlanan değerlendirme raporları en geç Aralık ayı sonuna kadar Bakanlık Merkez Teşkilatı ile İl Çevre ve Orman Müdürlüğüne yazılı ve elektronik ortamda sunulur.

d) Hazırlanacak raporlarda yapılacak değerlendirmelerde geçmiş yıllardaki veriler de dikkate alınarak deniz ekosisteminde yarattığı değişimlere göre alınması gereken tedbirler belirtilir. Ayrıca raporlar içinde her yılın Ağustos ayında yapılacak koordinat tespiti de yer alır.

### **İstisnai haller**

**MADDE 9 – (1)** Doğal afetler, sonucu etkileyecek aşırı meteorolojik şartlar ve/veya kaza durumunda; olağanüstü halin resmi olarak belgelenmesi halinde rapor bu hususlar dikkate alınarak değerlendirilir.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen şartların numune alınımını engellemesi ve bu durumun resmi olarak belgelenmesi halinde; numune, söz konusu olağanüstü halin geçmesini müteakip bir hafta içinde alınır ve hazırlanan raporda bu hususlar detaylı olarak belirtilir.

### **Denetim ve yaptırım**

**MADDE 10 – (1)** Bu Tebliğ kapsamında yer alan balık yetiştiriciliği tesisleri Çevre Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine göre denetlenir. Yükümlülüklerini yerine getirmeyenlere yine Çevre Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine göre yaptırım uygulanır.

(2) 2872 sayılı Çevre Kanunu ve 21/11/2008 tarihli ve 27061 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevre Denetimi Yönetmeliğinin 6 ncı maddesi gereğince denetimle ilgili olarak balık yetiştiriciliği tesisleri, ölçüm ve analiz giderlerini karşılamakla yükümlüdürler.

### **Yürürlük**

**MADDE 11 – (1)** Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

### **Yürütme**

**MADDE 12 – (1)** Bu Tebliğ hükümlerini Çevre ve Orman Bakanı yürütür.